

► **nuspojave**

piše: Teofil Pančić

Izjasni se, družo!

Kako je moralna panika iskorišćena kao jedan osobito bizaran oblik identitetske politike

Kako se ono, po urbanom narodnom predanju, govorilo za *odviše finog* čoveka, onog sa manirima stranim Srpskom Nacionalnom Biću, naravno interpretiranom od musavih barbarogenija? "Taj il' je peder, il' je Vojvođanin". A bivalo je i slučajeva da se obe fatalne falinke ujedine u jednoj osobi, da te bog sačuva. To je pre ili kasnije morao da primeti i Neprijatelj Svih Boja, pa je podlo uznastojao da i *pederstvo* i *Vojvođanstvo* iskoristi u svrhu rovarjenja i podrivanja. Čega? Pa, nepederstva i nevojvođanstva, pretpostavljam.

Sasvim ozbiljno govoreći, o slučaju kukavičkog i sramnog zabranijavanja "svih rizičnih javnih okupljanja", a zapravo Parade ponosa u ime nedostojnog tresigaćenja pred nitkovima i barabama sve već znate, ne trebaju vam još i Nuspojave na tu temu. Zanimljivo je tek pridodati nešto o čemu se premalo pisalo: kako je moralna panika pred "izopačenim i devijantnim" oblicima seksualnosti, i pred javnim zalaganjem protiv diskriminacije, iskorišćena kao osobito bizaran odsek *identitetske politike*. Drugim rečima, uz sva ona globalno prisutna opšta mesta kojima tvrda desnica svugde u svetu bogorada protiv svega što veselo iskače izvan njenog poimanja dozvoljenog i "normalnog", ovdašnja se homofobna kuka i motika stalno vrti i oko toga kako je Parada ponosa ništa manje nego nešto "antisrpsko" kako je ona "udar na srpsko nacionalno biće", baš kao da borci za gej-ravnopravnost nekim čarobnim štapićem (hm, *falusna aluzija?* Sumnjivo, ispitajte to, kolega) pretvaraju Srbe u Albance ili Hrvate, kao u onom besmrtnom štosu iz Monti Pajtona u kojem je cela Engleska ispražnjena jer su svi Englezi volšebno postali – Škoti. Kakve to uopšte veze ima jedno s drugim, ne pitajte mene. Mislim, to ko s kim i kako leže s pitanjem famoznog *nacionalnog identiteta*. Kao da se, uostalom, ne može biti i "dobar peder" i "kvalitetan Srbin"?! Ta, naravno da se može, kao što upečatljivo i nezaboravno dokazuju bezbrojni primeri veoma istaknutih članova bogobojazne i bobogojazne monaško-vladičanske zajednice pri Svetoj Materi... Podvižnici naši, prosto ne znaš u čemu su istaknutiji. A posebno su zainteresovani za rukopoloženje mladih kadrova, podjednako dvojstvojtvenih.

Nego, nisam to hteo da kažem. Fokus mi je ovaj put na onoj drugoj falinki, na Vojvođanstvu. Naime, popis stanovništva je evo u toku, a po Vojvodini su se pojavili bilbordi na kojima se poziva iliti ohrabruje na, hm, nacionalno izjašnjavanje kao Vojvođanin/Vojvođanka. To je silno uzbudilo sve Uobičajene Sumnjivce, koji tek što odložiše fantomke i bengalke od nedogodene PP, a već ih stiže nova *nacionalna nevolja*. Neki lokalni DSS mudrac već je objasnio da je to "udar na Srbe i srpstvo" ili tako nekako, da se njime "izmišlja vaštačka nacija" (iz čega kada proishodi da ima i prirodnih i neizmišljenih nacija, što je revolucionaran izum. Je'l te prirodne rastu na drvetu, ili šta? Beru li se ručno ili mašinski? Ili se *omlaćuju* motkom?) i za tu ujdur

mu, dakako, optužio Pajtića i Čanka, takoreći Lenjina i Trockog čuvenog "vojvođanskog separatizma". Sada još samo čekamo da isti otkrije da su Pajtić i Čanak u gej vezi, pa da sve bude ajnc a i po deeses pe esu. Doduše, još je Velja Ilić "pronašao" Pajtiću dečka u vidu Bojana Kostreša, ako se dobro sećam. Ne znam da li je, i kako, dobio muštuluk za provodadžisanje. Pravedna kazna bi mu bila da ga srećni par usvoji.

Ozbiljno govoreći, nemam pojma čija je ovo kampanja, i mislim da bi bilo u redu da se taj identifikuje. U svakom slučaju, tzv. regionalno ili geografsko izražavanje o nacionalnom identitetu (baš kao i odbijanje svakog izjašnjavanja o tome) – umesto deklarisanja pripadnosti nekoj, da tako kažem, "etabliranoj naciji" – jeste legalno i legitimno. Samim tim, ne može se osporavati legitimnost takvog opredeljenja (ili *zagovaranja* takvog opredeljenja, u granicama zakonitog) a da se time ne krši jedno zagotovano ljudsko pravo. To se našoj srpsko-patriotičkoj desnici nikako ne dopada, a ni "manjinski baroni" nisu ništa srećniji, ali ovaj svet i ljudi u njemu ne postoje zato da bi ta ekipa bila srećna.

Mit o "prirodnim nacijama" isto je što i mit o "prirodnim" seksualnim preferencijama: one ne postoje, osim u ključu u kojem su svi nacionalni, baš kao i seksualni identiteti prirodni (što ne znači da je svako seksualno ponašanje automatski legitimno, baš kao što nije legitimno ni nasilje nad drugima "u ime nacije"). Štaviše, ako se zadržimo u okvirima te beznadežno bajate terminologije, teško je i zamisliti nešto što bi bilo "veštačkije" od bratstva i sestrinstva zasnovanog na nejasnim i bajkolikim "osnivačkim mitovima" na kojima nacije počivaju. I "vojvođanska", ako bi zaživela, u tom bi smislu, dakako, bila podjednako sintetička, podjednako *fabrikat*. Pa, zašto onda neke nacije-u-pokušaju zažive, a neke ne? Biće onda da se radi o kvalitetu i kohezivnoj snazi Priče. Nacija, eh, to vam je jedan literarni žanr...

Pa dobro, Pančiću, kad toliko popuješ drugima, a šta ćeš ti da kažeš na popisu? Ne treba tu stvar mistifikovati, to je sasvim prosto, nema tu šta da se krije, nije to nekakav *password*. Ako me popisivači uspeju savatati, izjasniću se onako kao i na svim dosadašnjim popisima na kojima me je pitalo, i osamdeset prve, i devedesete, i dve hiljade prve, dakle u dve-tri države i u tri sistema: socijalističkom, nacionalističkom i (proto)demokratskom; reći ću da sam Srbin, jer to jesam, i to ne treba mistifikovati ni na koji način. Međutim, ni kad bih se izjasnio kao Vojvođanin ne bih ama baš ništa slagao, naprotiv. To je bitna emotivna i kulturološka komponenta mog identiteta. A bogme, kad vidim ko je protiv i kako je protiv, vrlo sam blizu odluke da se ipak – pa makar i iz "tipičnog srpskog inata" – izjasnim ne samo kao Vojvođanin nego i kao *peder*, jer ako su *ovi* bilmezi i fašisti "normalni" i ako su oni mera tuđe normalnosti, onda sam ja radije *nenormalan* protiv njih, nego *normalan* sa njima. Nema danas veće sramote od toga da ti To prizna normalnost. ◀